

8.11.64, יום א' ג' כסלו

יצאנו הבוקר מחיפה ובחשים עזרה ורבע הגענו לירושלים לביהו של חדי.
דאגתי כי רוזן מחכה לי רבע שעה. הייתה דאגה שוא. הפגישה עם רוזן נקבעה
לאחת, והאיש המחכה לי רבע שעה הוא ד"ר טרוור. הוא רוצה למסור לי מסקנות
הנועדה שהוטל עליה לבחון האפשרויות של העלאת חוק חינוך חובה חגם עד גיל
16, כפי הצעתי. הוא מסר לי המצית הסקר שחם ביצעו. בני ביהו ח"ב"ם יסודיים
לומדים 52,000, 75% שלהם לומדים בכיתה ס' (או ג"ם חינוך - בשוש הסוגים
קלאי, מקצועי, עיוני. בחינוך יש עמד דרגות לגבי השלומין (סכר מודרג -
3 דרגות מטורח מכל השלום, 40% מחוכן מטורח, גם דרגה ז' (?) מטורח בחציח.
יש עוד 9000 נעוים לאחר חינוך יסודי לומדים בישיבות (בלי ב"ם חינוך)
ג"מסתנים" (קטי הבנה, ולמי חוק חגיבות (שני ערבים בשכופ) היטיבות אין
עליהן מיקוח מסרד החינוך. יש עוד 13 ילדים (7,000 ילדים) בלי חינוך נוסף
וקטי לימוד.

חוק חינוך חובה חגם ימכור 75% משכר לימוד. חוטמת שנה אחת העלת 37
מיליון, מבנים 15/4 מיליון, הוצאות שוטמות 22 מיליון. זה רק לשנה אחת.
זה ידרוש חוטמת 360 בורים לשנה אחת - שטר 37 מיליון.

75% הלומדים עכשיו עלים 23 מיליון - סוז נוחנת הטמשלת 7, רשויות

מקומיות 3, הורים 13/2 מיליון.

ביקשתי להמציא לי כל החומר - הבטיח לתת לי.

לארועה בא ריוזן. אחרי האוכל כוונתנו. אכרחי לו כי הרבשתי צורך
לראותו, כי לטי הרבשתי החומר שהיה בידינו נוהן קצת תמונה מסולפת ומפילה
עיקר החרון על יו"ר ועדת הטבעה שהיה גם שר המשפטים, אולם אני יודע קצת
גם מה שנעשה מאחורי הקלעים, שהאשמה על אחרים אולי יותר גדולה, אבל מנחתי
החומר התודתי שיכלו לקחת אצל רק החומר הכתוב שבידם, וזה מטיל עיקר האחריות
עליו, על ריוזן. סיפרתי לו על הממצאים העיקריים, על ההנגדוהי המתקדת לקצת
ועדה שרים, על תכנים שהטען אותו (את ריוזן) כאילו אני בעצם מטלים עם פעולה
הוועדה, קראתי פרטיקול הישיבה, לאחר עזבי אותו, מה שריוזן ושהיה אחרי אז,
אם כי לי ברור שהוא נוסא באחריות גדולה בעד מה שהוא עשה על דעתו, בלי
מניעים היצוניים.

הוא אמר לי כי איכול הבטיח לו כי אני מטלים עם קום הוועדה. שאלתי
אוחזו אילו היה מתברר לב כי הממשלה (או ועדת הטבעה) חללה הצדק והאמת -
היית שותף? אמר לי לא. אכרחי לך זהו מה שאני עושה. מדינתנו לא חוכל
להתקיים בלי א סוהר מוכרי, כסוכן ימצאו בה רמאים, בנבים ומקלעים, אמר
אם הממשלה החלל הצדק והאמת - חוסטני טסופנו יהיה מר, השיחה נמשכה בשלוש
שעות.

בחמש וחצי באמי לנשיא לטי הזמננו. פגמתי אצלו אחד, רופא הסדבר
עברית בהכרה אשכנזית. שוחחתי ארוכות עם הנשיא על החומר שהבשתי לטר המשפטים,

ובגם שיחה זו נמשכה למעלה משעתיים, ובשעה 8 ניגשתי על פי הזמנתי לביחתי של אשכול. אשתי הגישה לי אוכל, התחפתי בשתי קפה ושוחחתי כשלוש שעות. לדעתי יצטרך להראות כל החומר לרוזן ולשמוע חוות דעתו. גם שאר השרים שהיו בממשלה הקודמת (שיטרייח, גולדה, אבן, שפירא, בורג ועוד) יצטרכו לחקור כל הנוגעים בדבר, לפני שיחוו דעתם על המלצה היועץ המשפטי ושר המשפטים. אסרתי לו אתה רוצה בעצם לחדש ועדת השקעה ושכחתי שרוזן אינו יועץ משפטי של הממשלה, אלא . . .

לבסוף שאל אותי מה דעתי על הכערך - אסרתי השמיעתי דעתי וזו לא נשחנתה, אבוא למרכז ואטריין סגנתו שטען במזכירות שמה שעסייתי הוא נגד רוזן הממלגה, ואסביר למה אני עושה מה שאני עושה. אמרתי מרכז מחנפס לדון רק במקרה ולא בערמה, עניתי : שאם לא יחוו לי לדבר - לא אדבר במרכז, אבל דעתי תישמע בזרף אחרת.

9.11.64, יום ב', ד' כסלו, ירושלים

בבוקר באו אצלי חדי ויצחק נבון. חדי אמר לי שבעוד שבוע יחסטר מתפקידו.

חיימי נדעם - מדוע? - אין לו מה לעשות ומביעה לו שנת חופש. ליצחק סיפרתי עמדת אשכול למחוב העניין, לתת החומר לרוזן, לתת לחברי הממשלה הנוגעים בדבר (אשכול, שיטרייח, אבן, גולדה, שפירא - לחקור, כלומר חידוש ועדת שרים - במקום חקירה משפטיה).